

ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW
z dnia

**w sprawie oceny okresowej bezpieczeństwa składowiska odpadów
promieniotwórczych¹⁾²⁾**

Na podstawie art. 55g ust. 7 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2014 r. poz. 1512) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres oceny okresowej bezpieczeństwa składowiska odpadów promieniotwórczych, zwanej dalej „oceną okresową”, oraz zakres raportu z oceny okresowej.

§ 2. Ocena okresowa obejmuje:

- 1) weryfikację rozwiązań projektowych i dokumentacji technicznej składowiska odpadów promieniotwórczych z uwzględnieniem zmian i ulepszeń wprowadzonych od poprzedniej oceny okresowej, a w przypadku przeprowadzenia oceny okresowej po raz pierwszy od rozpoczęcia eksploatacji składowiska odpadów promieniotwórczych;
- 2) weryfikację zgodności eksploatacji składowiska odpadów promieniotwórczych z zezwoleniem, przepisami prawa, normami krajowymi i międzynarodowymi dotyczącymi standardów bezpieczeństwa dla składowisk odpadów promieniotwórczych;

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Rady 2011/70/EURATOM z dnia 19 lipca 2011 r. ustanawiającą ramy wspólnotowe w zakresie odpowiedzialnego i bezpiecznego gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi (Dz. Urz. UE L 199 z 02.08.2011, str. 48).

2) Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu r., pod numerem....., zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998, str. 37, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337, z późn. zm.).

- 3) aktualny stan oraz weryfikację zastosowanych barier, elementów konstrukcji i wyposażenia składowiska odpadów promieniotwórczych mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa, a w szczególności ochrony radiologicznej;
- 4) identyfikację procesów starzenia się barier, elementów konstrukcji i wyposażenia składowiska odpadów promieniotwórczych w celu podjęcia działań naprawczych zapewniających bezpieczeństwo przynajmniej do następnej oceny okresowej;
- 5) identyfikację zdarzeń wewnętrznych oraz zdarzeń zewnętrznych będących skutkiem działalności człowieka i sił przyrody mających potencjalny wpływ na bezpieczeństwo składowiska;
- 6) doświadczenia z dotychczasowej eksploatacji ocenianego składowiska, innych składowisk odpadów promieniotwórczych oraz z badań naukowych;
- 7) weryfikację zintegrowanych systemów zarządzania składowiskiem odpadów promieniotwórczych, w tym systemów zapewnienia jakości;
- 8) wpływ czynnika ludzkiego na bezpieczeństwo składowiska odpadów promieniotwórczych;
- 9) plany postępowania awaryjnego i system reagowania w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego;
- 10) wpływ składowiska odpadów promieniotwórczych na zdrowie ludzi oraz środowisko z punktu widzenia ochrony radiologicznej.

§ 3. Raport z oceny okresowej zawiera:

- 1) opis przeprowadzonych analiz związanych z każdym z zagadnień, o których mowa w § 2, obejmujący:
 - a) szczegółowy zakres analizy,
 - b) metodykę i kryteria prowadzenia oceny,
 - c) zgodność oceny okresowej ze szczegółowym planem oceny okresowej bezpieczeństwa składowiska odpadów promieniotwórczych,
 - d) porównanie aktualnych wymagań bezpieczeństwa związanych z danym zagadnieniem z wymaganiami obowiązującymi w czasie poprzedniej oceny okresowej, a w przypadku przeprowadzania pierwszej oceny okresowej – z wymaganiami obowiązującymi w czasie rozpoczęcia eksploatacji składowiska,
 - e) doświadczenia eksploatacyjne związane z danymi zagadnieniami zgromadzone od sporządzenia raportu z poprzedniej oceny okresowej, a w przypadku przeprowadzenia pierwszej oceny okresowej – z wymaganiami obowiązującymi w

czasie rozpoczęcia eksploatacji składowiska oraz analizę tych doświadczeń eksploatacyjnych z punktu widzenia zgodności z zezwoleniem na eksploatację składowiska,

- f) wyniki przeprowadzonej analizy ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wymagających działań naprawczych i korygujących,
 - g) przewidywania dotyczące danego zagadnienia w okresie do następnej oceny okresowej;
- 2) podsumowanie analiz, o których mowa w pkt 1, pozwalające na ogólną ocenę bezpieczeństwa składowiska jako całości;
- 3) program niezbędnych modernizacji i działań mających na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa w toku dalszej eksploatacji składowiska.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Sprawdzono pod względem
prawnym i redakcyjnym

DYREKTOR
Departamentu Prawnego
Państwowej Agencji Atomistyki

Piotr Korzecki

19.11.2019r.

w/z Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki

Maciej Jurkowski
WICEPREZES

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 55g ust. 7 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2014 r. poz. 1512).

Obowiązek regularnej oceny i weryfikacji oraz stałego poprawiania, w rozsądnym osiągalnym zakresie bezpieczeństwa danego obiektu gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi lub działalności z nimi związanej wynika bezpośrednio z art. 7 ust. 2 dyrektywy Rady 2011/70/Euratom z dnia 19 lipca 2011 r. ustanawiającej ramy wspólnotowe w zakresie odpowiedzialnego i bezpiecznego gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi (Dz. Urz. UE L 199 z 02.08.2011, str. 48), zwanej dalej „dyrektywą 2011/70/Euratom”, oraz między innymi z Fundamentalnych Zasad Bezpieczeństwa IAEA SF-1.

Do tej pory w zakresie regulowanym niniejszym projektem rozporządzenia nie obowiązywały w Rzeczypospolitej Polskiej żadne przepisy szczegółowe. Nie istnieją również wytyczne międzynarodowe dotyczące sporządzania ocen okresowych bezpieczeństwa i raportu z oceny okresowej odnoszące się bezpośrednio do składowisk odpadów promieniotwórczych. W związku z tym zagadnienia wymienione w § 2 projektu rozporządzenia zostały implementowane bezpośrednio z wytycznych odnoszących się do okresowych ocen bezpieczeństwa obiektów jądrowych „Periodic Safety Review of Nuclear Power Plants Safety Guide” IAEA Safety Standards Series No. SSG-25 na podstawie punktu 1.5, który stanowi, że wytyczne te można wykorzystać nie tylko dla elektrowni jądrowych, ale także m. in. dla obiektów gospodarowania odpadami promieniotwórczymi. Zgodnie z definicjami znajdującymi się w artykule 3 dyrektywy 2011/70/Euratom obiektem gospodarowania odpadami promieniotwórczymi nazywamy każdy obiekt lub instalację, których głównym celem jest gospodarowanie odpadami promieniotwórczymi, czyli wszelkie działania, które związane są z użytkowaniem, przetwarzaniem wstępnym, przetwarzaniem, kondycjonowaniem, przechowywaniem lub trwałym składowaniem odpadów promieniotwórczych.

Ponadto projekt tego dokumentu powstał na podstawie następujących wytycznych Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej:

- „Fundamental Safety Principles” IAEA Safety Standards Series, No. SF-1 (2006)
- „Safety Assessment for Facilities and Activities” IAEA Safety Standards Series, No. GSR-4 (2009)

- „Safety Assessment for Near Surface Disposal of Radioactive Waste” Safety Guide, No. WS-G-1.1 (1999)
- „Disposal of Radioactive Waste”, No. SSR-5
- „Surveillance and Monitoring of Near Surface Disposal Facilities for Radioactive Waste” Safety Reports Series No. 35 (2004)
- „Predisposal Management of Radioactive Waste” Safety Standards Series, No. GSR-5
- Waste and Spent Fuel Storage Safety Reference Levels Report, WENRA Working Group on Waste and Decommissioning, version 2.1 (2011).

W proponowanym projekcie rozporządzenia § 1 określa zagadnienia, o których mowa w rozporządzeniu, tj. ocena okresowa bezpieczeństwa składowiska odpadów promieniotwórczych i raport z oceny okresowej.

W § 2 zawarty jest zbiór zagadnień, które powinny być poddane analizie dla prawidłowo przeprowadzonej oceny okresowej, a które są istotne dla zapewnienia bezpieczeństwa składowiska odpadów promieniotwórczych. Obejmuje on w szczególności:

- przegląd zmian i usprawnień wprowadzonych do projektu i dokumentacji technicznej od poprzedniej oceny okresowej lub od rozpoczęcia eksploatacji składowiska (pkt 1),
- kontrolę zgodności eksploatacji składowiska z wydanym zezwoleniem na eksploatację oraz polskimi i międzynarodowymi przepisami ustanawiającymi standardy bezpieczeństwa dla składowisk odpadów promieniotwórczych (pkt 2),
- weryfikację oraz ocenę aktualnego stanu zastosowanych w składowisku rozwiązań technologicznych oraz wyposażenia mających znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa, a także uwzględnienie procesów starzenia się w/w elementów wraz z działaniami, jakie należy podjąć w celu bezpiecznej eksploatacji składowiska (pkt 3-4),
- ocenę bezpieczeństwa składowiska wobec zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych będących wynikiem działalności ludzkiej i sił przyrody przy uwzględnieniu aktualnego projektu składowiska, oceny lokalizacyjnej oraz ich przewidywanego stanu przy kolejnej ocenie okresowej (pkt 5),
- doświadczenia zdobyte w czasie eksploatacji ocenianego składowiska, innych składowisk oraz na podstawie przeprowadzonych badań naukowych związanych ze składowaniem odpadów (pkt 6),

- weryfikację zintegrowanych systemów zarządzania składowiskiem odpadów, w tym systemów zapewnienia jakości, systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji (pkt 7),
- weryfikację kompetencji pracowników, ich kwalifikacji, stosowania przez nich przepisów bhp podczas pracy w składowisku oraz systemu szkoleń (pkt 8),
- ocenę, czy na terenie składowiska znajdują się odpowiednie systemy reagowania i plany postępowania awaryjnego w przypadku zagrożeń związanych z zdarzeniami radiacyjnymi (pkt 9),
- weryfikację istniejącego programu monitoringu środowiskowego w składowisku oraz jego otoczeniu, w tym analizę rozkładu stężeń izotopów promieniotwórczych wraz z mechanizmem ich uwalniania w gruncie, wodach powierzchniowych, podziemnych i atmosferze oraz analizę mocy dawki promieniowania jonizującego na terenie i w otoczeniu składowiska wykonanych od poprzedniej oceny okresowej, a w przypadku przeprowadzenia oceny okresowej po raz pierwszy od rozpoczęcia eksploatacji składowiska odpadów promieniotwórczych (pkt 10).

Przepis § 3 projektu rozporządzenia zawiera zakres raportu z przeprowadzonej oceny okresowej bezpieczeństwa. Zgodnie z art. 55g ust. 6 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe decyzję w sprawie zatwierdzenia raportu wydaje Prezes Państwowej Agencji Atomistyki w terminie 6 miesięcy od dnia jego otrzymania. Decyzja odmowna powoduje brak możliwości dalszej eksploatacji składowiska odpadów promieniotwórczych.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z Prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

Projekt rozporządzenie dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Rady 2011/70/Euratom z dnia 19 lipca 2011 r. ustanawiającej ramy wspólnotowe w zakresie odpowiedzialnego i bezpiecznego gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi (Dz. Urz. UE L 199 z 02.08.2011, str. 48-56).

Projekt rozporządzenia został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”, Biuletynie

Informacji Publicznej Ministerstwa Środowiska, Biuletynie Informacji Publicznej Państwowej Agencji Atomistyki oraz na stronie internetowej Państwowej Agencji Atomistyki, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 z późn. zm.) w celu umożliwienia zgłoszenia, w trybie art. 7 wyżej wymienionej ustawy, zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia. Żaden z podmiotów nie zgłosił w wyżej określonym trybie zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.